

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

181

Vragen van de leden **Karabulut** en **Bashir** (beiden SP) aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie en de staatssecretaris van Financiën over *erkenning van de salafistische As-Soennah moskee als «algemeen nut beogende instelling» door de belastingdienst*. (Ingezonden 2 december 2008)

1
Klopt het bericht dat de belastingdienst de salafistische As-Soennah moskee heeft erkend als algemeen nut beogende instelling? Zo ja, kunt u toelichten waarom u een salafistische moskee als een instelling ziet die het algemene nut beoogd? Zo neen, wat is uw oordeel over dit bericht op de al-yaqeen site?^{1 en 2}

2
Zijn er meerdere salafistische moskeeën of radicale organisaties die erkend zijn als algemeen nut beogende instelling? Zo ja, welke? Zo neen, waarom niet?

3
Hoe verhoudt de erkenning van de salafistische As-Soennah moskee als «algemeen nut beogende instelling» zich tot één van de kabinetsdoelstellingen om de financiële steun aan radicale netwerken aan te pakken?³

4
Bent u bereid om maatregelen te treffen opdat erkenning van de salafistische As-Soennah moskee als

«algemeen nut beogende instelling» wordt teruggedraaid? Zo ja, wanneer? Zo neen, waarom niet?

¹ <http://al-yaqeen.com/nieuw/bouw/?page=text&id=1>

² http://www.belastingdienst.nl/variabel/niet_commerciele_organisaties/niet_commerciele_organisaties.html

³ Actieplan polarisatie en radicalisering 2007–2011.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **De Jager** (Financiën), mede namens de minister voor Wonen, Wijken en Integratie (ontvangen 28 januari 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1081

Met de beantwoording van deze vragen wordt tevens voldaan aan de toezegging van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie, gedaan tijdens de begrotingsbehandeling van zijn ministerie op 4 december 2008, dat hij contact zal opnemen met de staatssecretaris van Financiën inzake de ANBI-status van de As-Soennah moskee.

1, 2, 3 en 4

De ANBI-regeling kent geen toetsing op politieke en/of religieuze criteria, zulks in lijn met artikel 1 en artikel 6 van de Grondwet. Ik benadruk dat opsporing en vervolging in geval van veronderstelde staatsgevaarlijke of strafbare activiteiten van instellingen onder de verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie vallen. Indien een ANBI naar doelstelling en/of feitelijke activiteiten niet meer

voldoet aan de bij wet of de ANBI-regeling gestelde eisen, biedt dat grond voor het intrekken van de beschikking voor die instelling. Het hebben van een politiek-salafistische opvatting op zich biedt op basis van de geldende regelgeving geen grond om een ANBI-beschikking aan de desbetreffende of aan vergelijkbare geloofsinstellingen te weigeren of in te trekken. Intrekking of weigering van een ANBI-beschikking kan wel plaatsvinden als de feitelijke werkzaamheden in strijd zijn met de algemeen nutdoelstelling. Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI's) kunnen zijn kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of algemeen nut beogende instellingen. Aanvragen om als ANBI te worden aangemerkt worden bij de Belastingdienst ingediend. De criteria voor het verkrijgen van de ANBI-status hebben onder meer betrekking op bestuur en beleid, administratie, functiescheiding en werkzaamheid ten bate van het algemeen nut. De Belastingdienst toetst of organisaties die de ANBI-status aanvragen voldoen aan deze criteria. Indien instellingen voldoen aan deze criteria verkrijgen zij de ANBI-status die bij beschikking wordt toegekend. Daardoor zijn giften aan deze instellingen aftrekbaar voor de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting en hoeft de instelling geen successie- of schenkingsrecht te betalen.

Volgens de huidige jurisprudentie zijn kerkgenootschappen werkzaam in het algemeen belang indien zij ten minste in gelijke mate het algemene en een particulier belang dienen. Dit geldt evenzeer voor stichtingen die een religieuze organisatie zoals een moskee in stand houden. Indien ook aan de overige voorwaarden van de ANBI-regeling is voldaan, wordt aan een kerkgenootschap de ANBI-status toegekend. Daarbij wordt nadrukkelijk geen onderscheid gemaakt naar de aard van de kerkelijke stroming waartoe de instelling behoort. Aangezien de Belastingdienst is gebonden aan een fiscale geheimhoudingsplicht, is het niet toegestaan om informatie te verstrekken over individuele belastingplichtigen en de wijze waarop het fiscale toezicht op hen wordt uitgevoerd. Daarom kan alleen in algemene zin worden gereageerd op de gestelde vragen. De Belastingdienst houdt er toezicht op dat instellingen zich bij hun feitelijke activiteiten richten op het algemeen nut en zich houden aan de overige criteria van de ANBI-regeling. Hierbij maakt de Belastingdienst ook gebruik van informatie die verkregen wordt van of verstrekt wordt door andere overheidsinstellingen. In voorkomende gevallen kan op grond van deze informatie besloten worden tot intrekking van de eerder afgegeven ANBI-beschikking. Ik ben bereid de ANBI-regeling zodanig verder aan te passen dat een ANBI-beschikking kan worden geweigerd of ingetrokken indien (een bestuurder van) een instelling strafrechtelijk veroordeeld is voor het zaaien van haat. Overigens is het kabinet voornemens dit jaar een wetsvoorstel inzake de publicatieplicht van financiële jaargegevens van stichtingen bij de Tweede Kamer in te dienen¹. Met dit wetsvoorstel wordt beoogd de overheid en het publiek meer informatie te geven over de financiële positie van stichtingen. De overheid zal daardoor in staat zijn om doorlopend repressief toezicht op de activiteiten van stichtingen uit te voeren. Eventuele criminele of radicaliserende tendensen van stichtingen kunnen dan eerder worden onderkend. Meer specifiek ten aanzien vraag 3 kan nog het volgende worden opgemerkt. In een door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede

Kamer overlegde rapportage² is gesteld dat de As-Soennah-moskee is aan te duiden als politiek-salafistisch. Deze stroming kenmerkt zich door anti-integratieve en antidemocratische tendenzen. Volgens voornoemde rapportage van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is binnen deze stroming echter geen sprake van verheerlijking, oproeping tot of ondersteuning van het gebruik van geweld. De overheid hanteert met betrekking tot het politiek salafisme een beleid van confrontatie en delegitimatie, in combinatie met het weerbaar maken van de samenleving én strikte handhaving indien strafbare feiten worden gepleegd³.

¹ Zie brief van de staatsecretaris van Justitie van 16 december 2008, Kamerstukken II 2008–2009, 27 834, nr. 53.

² Rapport Radical Dawa in verandering, de opkomst van islamitisch neoradicalisme in Nederland, aangeboden door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer bij brief van 8 oktober 2007, Kamerstukken II, 29 754, nr. 106

³ Actieplan Polarisatie en Radicalisering 2007–2011, aangeboden door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer bij brief van 8 oktober 2007, Kamerstukken II, 29 754, nr. 103.